III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 28. julija 2022

o predlogu uredbe o spremembi uredbe o centralnih depotnih družbah

(CON/2022/25)

(2022/C 367/03)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 13. aprila 2022 prejela zahtevo Sveta za mnenje o predlogu uredbe o spremembi Uredbe (EU) št. 909/2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ([1]) (v nadaljnjem besedilu: predlagana uredba).

Pristojnost ECB, da poda mnenje o predlagani uredbi, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), saj se predlagana uredba nanaša na (1) temeljno nalogo Evropskega sistema centralnih bank (ESCB), da podpira nemoteno delovanje plačilnih sistemov, v skladu s členom 127(2), četrta alinea, PDEU in členom 3.1 Statuta ESCB in ECB (v nadaljnjem besedilu: Statut ESCB) ter (2) prispevek ESCB k nemotenemu vodenju politik pristojnih organov glede stabilnosti finančnega sistema v skladu s členom 127(5) PDEU in členom 3.3 Statuta ESCB. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

Splošne pripombe

ECB pozdravlja predlagano uredbo, s katero se podpirajo prednostne naloge Unije na področju kapitalskih trgov in potrgovalnih dejavnosti ter eden od ključnih ukrepov za razvoj čezmejnih storitev poravnave iz akcijskega načrta Komisije za unijo kapitalskih trgov iz leta 2020. To se med drugim zagotavlja s poenostavitvijo postopka za čezmejno opravljanje storitev v skladu z Uredbo (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) (v nadaljnjem besedilu: uredba o centralnih depotnih družbah ali uredba o CDD) ter krepitvijo sodelovanja med pristojnimi in zadevnimi organi. ECB odločno podpira splošni cilj, da se z zmanjšanjem ovir za čezmejno opravljanje storitev poravnave dodatno olajša povezovanje kapitalskih trgov. Predlagana uredba je tudi pretežno usklajena s politikami na mednarodni ravni po svetovni finančni krizi v letih 2008 in 2009, katerih cilj je okrepiti odpornost in učinkovitost ključnih, sistemsko pomembnih infrastruktur finančnih trgov, vključno s sistemi poravnave vrednostnih papirjev, kot predpogoja za zanesljive in trdne kapitalske trge ter spodbujanje finančne stabilnosti ([3]).

([1]) COM(2022) 120 final.

([2]) Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1).

([3]) Gre za ključni dokument Odbora za finančno stabilnost z naslovom *Reducing the moral hazard posed by systemically important financial institutions – FSB Recommendations and Time Lines* (zmanjševanje moralnega tveganja, ki ga predstavljajo sistemsko pomembne finančne institucije – priporočila in časovnice odbora FSB), 20. oktober 2010, dostopen na spletišču Odbora za finančno stabilnost na naslovu www.fsb.org.

Posebne pripombe

1. *Ureditev discipline pri poravnavi*

1.1 ECB pozdravlja cilj zakonodajalca Unije, da bi se ureditev discipline pri poravnavi v uredbi o CDD uporabljala bolj ciljno usmerjeno, s tem da bi obravnavala tržna ravnanja, ki povzročajo neučinkovitost pri poravnavi, vendar brez samodejnega sankcioniranja vsake posamezne neuspešne poravnave ne glede na okoliščine in vpletene strani. Področje uporabe in delovanje ureditve discipline pri poravnavi bi morala temeljiti na načelu sorazmernosti. To med drugim zahteva razlikovanje med neuspešnimi poravnavami z negativnimi finančnimi posledicami za stranko v finančnem poslu, ki izpolnjuje obveznosti, in tistimi, ki bodisi sploh nimajo negativnih finančnih posledic bodisi vplivajo zgolj na finančne interese stranke, ki ne izpolnjuje obveznosti. Vključitev slednjih neuspešnih poravnav v področje uporabe ureditve discipline pri poravnavi ne bi bila skladna z bistvom ureditve. Zato bi moral biti izhodiščni cilj pregleda ureditve discipline pri poravnavi to, da se sankcionirajo samo tiste neuspešne poravnave, ki imajo negativne finančne posledice za nasprotno stranko tiste stranke, ki ne izpolnjuje obveznosti.

1.2 Podobno ECB pozdravlja predlog, da se iz ureditve discipline pri poravnavi izvzamejo neuspešne poravnave zaradi dejavnikov, ki jih ni mogoče pripisati udeležencem v poslu, in neuspešne poravnave v okviru poslov, ki ne vključujejo „dveh strani v poslu“. Vendar ECB zakonodajalca Unije poziva, naj razmisli o tem, da bi pojasnil področje uporabe drugega od teh dveh predlaganih izvzetij, ki ga je mogoče različno razlagati. ECB razume, da predlagano izvzetje zajema prenose vrednostnih papirjev brez plačila na račune vrednostnih papirjev pri centralnih depotnih družbah v okviru (de)mobilizacije zavarovanja, ne glede na to, ali gre za prenose med zasebnimi strankami ali med članicami ESCB in njihovimi nasprotnimi strankami. ECB bi pozdravila izrecno pojasnilo v zvezi s tem v predlagani uredbi. V zvezi s tem bi bilo treba v delegiranih aktih Komisije dodatno pojasniti področje uporabe drugega predlaganega izvzetja, pri čemer bi se opredelili posli, za katere bi se štelo, da ne vključujejo dveh strani v poslu. Centralne depotne družbe trenutno morda niso zmožne prepoznati, katera navodila za poravnavo bi bilo treba izvzeti iz področja uporabe ureditve discipline pri poravnavi v skladu s predlagano uredbo. Zaradi lažje tovrstne prepoznave bi bilo lahko koristno, če bi delegirani akti Komisije zajemali opredelitve, na podlagi katerih bi bilo mogoče predvidena izvzetja konkretno prepoznati, s čimer bi centralnim depotnim družbam pomagali pri avtomatizaciji postopka. ECB je pripravljena zakonodajalcu Unije pri pripravi teh pojasnil pomagati, obenem pa ugotavlja, da se osnutki delegiranih aktov Komisije štejejo za „predlagane akte Unije“ oziroma „osnutke aktov Unije“ v smislu členov 127(4) in 282(5) Pogodbe, ki določata, da se je treba z ECB posvetovati o vseh osnutkih aktov Unije, ki spadajo na področja iz pristojnosti ECB ([4]).

1.3 Poleg tega bi bilo treba v delegiranih aktih Komisije, v katerih bi se opredelili posli, za katere se ne šteje, da vključujejo dve strani v poslu, predvideti dovolj časa, da bi lahko centralne depotne družbe in udeleženci na finančnem trgu prilagodili svoje sisteme. Na primer, v zvezi s TARGET2-Securities (T2S) bi bil – če naj bi se nekateri posli izvzeli iz področja uporabe ureditve discipline pri poravnavi na ravni centralnih depotnih družb – priporočljiv dialog s trgom, ki bi bil v pomoč pri ugotavljanju morebitnih težav pri izvajanju in možnih rešitev. Če bi zadevni delegirani akti Komisije povzročili bistvene spremembe zasnove T2S, bi bilo za izvedbo takih sprememb potrebnega precej časa. Zato ECB priporoča, da se 24-mesečno obdobje, ki ga predlagana uredba predvideva med sprejetjem revidirane uredbe o CDD in začetkom veljavnosti spremenjenega področja uporabe ureditve discipline pri poravnavi ([5]), začne šele s sprejetjem ustreznih delegiranih aktov Komisije.

1.4 Predpisani obvezni kritni nakupi močno posegajo v izvrševanje poslov z vrednostnimi papirji in delovanje trgov vrednostnih papirjev. Zaradi možnih posledic, če bi Evropska komisija uvedla obvezne kritne nakupe (tudi v zvezi z morebitno nerazpoložljivostjo posrednika za kritni nakup), bi bilo bolje, da se možnost obveznih kritnih nakupov v celoti opusti. Morebitne poznejše spremembe v zvezi s tem bi bilo treba prepustiti poznejšemu razmisleku zakonodajalca Unije.

1.5 Če bi se zakonodajalec Unije kljub temu odločil za ohranitev predlaganih določb o izvedbenem aktu Evropske komisije za uvedbo mehanizma obveznega kritnega nakupa, želi ECB opozoriti na naslednje zadeve. Prvič, ECB pozdravlja predlagane spremembe mehanizma obveznega kritnega nakupa iz predlagane uredbe. Kako se z izvedbenim aktom uporabijo pogoji za aktivacijo mehanizma obveznega kritnega nakupa v zvezi z nekaterimi finančnimi instrumenti ali kategorijami poslov, bi bilo treba pretehtati glede na vpliv obveznih kritnih nakupov na delovanje trgov vrednostnih papirjev. Pri takem izvedbenem aktu bi bilo treba upoštevati tudi morebiten vpliv mehanizma obveznega kritnega

([4]) Glej odstavek 4.1 Mnenja CON/2017/39. Vsa mnenja ECB so objavljena na spletišču EUR-Lex.
([5]) Glej člen 2 predlagane uredbe.

nakupa na finančno stabilnost Unije in učinkovitost poravnave v Uniji ([6]) – obe področji spadata na področje svetovalne pristojnosti ECB –, zato bi se bilo treba o takem izvedbenem aktu pred sprejetjem posvetovati z ECB. Z njim bi morali udeležencem na trgu zagotoviti tudi dovolj časa za izvedbo, da bodo lahko operativno pripravljeni. Kar zadeva zahteve v zvezi z načini izvršitve kritnih nakupov, je pomembno, da stroški izvršitve niso nesorazmerni z vrednostjo osnovnega posla. Udeležencem na trgu, za katere bi se v določenem primeru uporabljal kritni nakup, bi bilo treba poleg tega v skladu z načelom sorazmernosti omogočiti določeno prožnost. Razmisliti bi bilo treba o pristopu, pri katerem bi namesto zakonodajnega predpisovanja natančnega načina izvajanja kritnih nakupov zahtevali, da se o takih podrobnostih udeleženci na trgu med seboj pogodbeno dogovorijo. Poleg tega bi stranki, ki izpolnjuje obveznosti, lahko prepustili odločanje o sprožitvi postopka kritnega nakupa. S tako prožnostjo bi se lahko stranka, ki izpolnjuje obveznosti, razbremenila nesorazmerno zapletenih operativnih, tehničnih in pravnih sprememb, potrebnih za izvedbo kritnih nakupov.

1.6 Nazadnje ECB poziva zakonodajalca Unije, naj razmisli o izvzetju poslov financiranja z vrednostnimi papirji iz področja uporabe morebitnih obveznih kritnih nakupov. Posel financiranja z vrednostnimi papirji ne ustvari dokončne odprte pozicije med strankami posla, na podlagi katere bi bil upravičen kritni nakup proti stranki, ki ne izpolnjuje obveznosti. Zato obvezni kritni nakupi pri poslih financiranja z vrednostnimi papirji ne bi bili sorazmerni z namero zakonodajalca, da z obveznimi kritnimi nakupi zmanjša število neuspešnih poravnav.

2. *Sodelovanje med pristojnimi organi in zadevnimi organi: pregledovanje in ocenjevanje*

2.1 ECB pozdravlja, da se s predlagano uredbo krepi vloga zadevnih organov pri izdajanju dovoljenj centralnim depotnim družbam za opravljanje osnovnih storitev in pomožnih bančnih storitev ter pri izvajanju rednega pregledovanja in ocenjevanja centralnih depotnih družb, s čimer se ustrezno potrjuje legitimni interes teh organov za nemoteno delovanje zadevnih infrastruktur. ECB prav tako pozdravlja uravnotežen pristop predlagane uredbe v zvezi s pogostostjo pregledovanja in ocenjevanja osnovnih storitev centralnih depotnih družb ter daljšim časovnim okvirom, v katerem lahko zadevni organi predložijo obrazloženo mnenje o dovoljenju centralnim depotnim družbam za opravljanje pomožnih bančnih storitev. Zaradi doslednosti bi bilo predlagano minimalno pogostost, s katero pristojni organi pregledujejo in ocenjujejo skladnost pomožnih bančnih storitev z uredbo o CDD, smiselno uskladiti s pogostostjo pregledovanja in ocenjevanja osnovnih storitev centralnih depotnih družb.

2.2 Predlagana uredba v zvezi s pregledovanjem in ocenjevanjem osnovnih storitev centralnih depotnih družb določa, da se pristojni organ posvetuje z zadevnimi organi. V zvezi s pregledovanjem in ocenjevanjem pomožnih bančnih storitev pa ni predviden noben tovrsten postopek. ECB za odpravo te nedoslednosti priporoča, da se v predlagano uredbo vključi ustrezen postopek posvetovanja pri pregledovanju in ocenjevanju pomožnih bančnih storitev.

2.3 Članicam ESCB, ki delujejo kot zadevni organ, bi tak postopek posvetovanja olajšal opravljanje naloge ESCB glede zagotavljanja učinkovitih in zanesljivih klirinških sistemov v Uniji. Poleg tega so centralne depotne družbe, ki imajo dovoljenje za opravljanje pomožnih bančnih storitev, pri opravljanju svojih vsakodnevnih dejavnosti močno odvisne od storitev centralne banke ([7]), kar dodatno upravičuje sodelovanje centralnih bank. Varnost in učinkovitost denarnih poravnav v denarju poslovnih bank sta zlasti pomembni za centralne banke izdajateljice, saj bi lahko neustrezno upravljanje kreditnega in likvidnostnega tveganja s strani centralnih depotnih družb, ki opravljajo pomožne bančne storitve, vplivalo na nemoteno delovanje denarnih trgov.

([6]) Glej člen 1(2)(b) predlagane uredbe.

([7]) Centralne depotne družbe na primer deponirajo svoja pozitivna stanja denarnih sredstev na račune pri centralnih bankah, organizirajo financiranje in umik financiranja dejavnosti poravnave s prenosi prek računov pri plačilnih sistemih, ki jih upravljajo centralne banke, ter kot ključni vir primernih likvidnih sredstev uporabljajo odprte ponudbe za črpanje posojil centralne banke.

2.4 Centralne banke imajo kot pregledniki klirinških in plačilnih sistemov obsežno strokovno znanje na področju denarne poravnave v centralnobančnem denarju in denarju poslovnih bank (vključno s povezanimi pomožnimi bančnimi storitvami), zlasti z vidika upravljanja finančnih tveganj. Centralne banke pri izvajanju svojih pregledniških dejavnosti uporabljajo okvir, ki – v skladu z globalnimi standardi – odraža sistemski vidik. Zato je priporočljivo, da se kot zadevni organi v skladu z uredbo o CDD vključijo v redno pregledovanje in ocenjevanje pomožnih bančnih storitev.

3. *Sodelovanje med pristojnimi organi in zadevnimi organi: ustanovitev kolegijev*

3.1 ECB pozdravlja uvedbo kolegijev nadzornikov zaradi večje konvergence nadzora in lažje izmenjave informacij med udeleženimi organi ([8]). Kljub temu bi bilo koristno strukturo kolegijev za čezmejno opravljanje storitev dodatno prilagoditi, da bi se na eni strani zagotovila vključenost različnih vrst čezmejnih dejavnosti in na drugi strani učinkovitost sodelovanja znotraj kolegija, ki ne obremenjuje, kadar je potrebno sodelovanje v več kolegijih. Čezmejno opravljanje storitev ne zajema vseh storitev centralnih depotnih družb s čezmejno razsežnostjo. Zato ECB predlaga razširitev obsega pooblastil kolegijev za čezmejno opravljanje storitev na druge vrste čezmejnih dejavnosti, vključno s poravnavo v ustreznih tujih valutah in upravljanjem interoperabilnih povezav, razen interoperabilnih povezav centralnih depotnih družb, ki dajo nekatere storitve (povezane s temi interoperabilnimi povezavami) v izvajanje osebam javnega prava, kot je navedeno v členu 19(5) uredbe o CDD ([9]). ECB predlaga tudi, da se kolegiji za čezmejno opravljanje storitev preimenujejo v kolegije za čezmejno dejavnost. Poleg tega je sodelovanje v kolegijih ključnega pomena za organe držav članic, v katerih je dejavnost centralnih depotnih družb pomembna za njihove trge. Manj pomembno pa je morda za organe držav članic, v katerih je dejavnost centralnih depotnih družb omejena, zato ne bi smelo biti obvezno.

3.2 Kar zadeva kolegije na ravni skupine, ECB podpira njihovo ustanovitev in zlasti možnost združitve kolegijev v enega samega, ki jo uvaja predlagana uredba. Poleg tega bi lahko uvedli dodatno prožnost, s tem da bi pristojnemu organu matične države članice omogočili, da pristojne in zadevne organe iz držav, ki niso države članice, povabi, naj v kolegijih za čezmejno opravljanje storitev in/ali kolegijih na ravni skupine sodelujejo kot opazovalci.

4. *Pomožne bančne storitve*

4.1 Predlagana uredba vključuje spremembe uredbe o CDD, s katerimi se omogoča poravnava denarnih plačil v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga centralna depotna družba upravlja prek druge centralne depotne družbe, ki ima dovoljenje za opravljanje pomožnih bančnih storitev. S temi spremembami bi se, skupaj s predlaganim zvišanjem praga za poravnavo prek imenovanih kreditnih institucij, olajšala poravnava v tujih valutah in spodbudila čezmejna poravnava v Uniji. Hkrati bi se omejila potencialna uporaba poravnave brez plačila, pri kateri prenosi denarnih sredstev in vrednostnih papirjev niso odvisni drug od drugega, zaradi česar je tveganje poravnave večje.

4.2 Ne glede na to pa bi zagotavljanje pomožnih bančnih storitev s strani centralnih depotnih družb, ki imajo dovoljenje za njihovo opravljanje (v nadaljnjem besedilu: bančne centralne depotne družbe), drugim centralnim depotnim družbam (v nadaljnjem besedilu: centralne depotne družbe uporabnice) imelo posledice za profil finančnih tveganj bančnih centralnih depotnih družb ter enake konkurenčne pogoje za centralne depotne družbe in udeležence v sistemih poravnave vrednostnih papirjev, ki jih upravljajo centralne depotne družbe, pa tudi na navzkrižja interesov, vse te posledice pa bi moral zakonodajalec Unije dodatno obravnavati. Zato bi lahko predlagano uredbo spremenili tako, da bi vključevala možnost priprave regulativnih tehničnih standardov, v katerih bi bile obravnavane posledice zagotavljanja pomožnih bančnih storitev s strani bančnih centralnih depotnih družb centralnim depotnim družbam uporabnicam, kakor so opisane v odstavkih 4.3 do 4.8.

4.3 Člen 40 uredbe o CDD zahteva, da centralne depotne družbe denarni del poslov z vrednostnimi papirji, ki se obdelujejo v njihovih sistemih poravnave vrednostnih papirjev, poravnajo prek računov, ki se vodijo pri centralni banki, posebej za posle, denominirane v valuti države, v kateri poteka poravnava, kadar je to praktično in na voljo. Spremembe, predvidene v predlagani uredbi, ne bi smele povzročiti nenamerne zamenjave poravnave v centralnobančnem denarju s poravnavo v denarju poslovnih bank niti centralnih depotnih družb odvrniti od prizadevanj za poravnavo v centralnobančnem denarju. V zvezi s tem je treba opozoriti, da razen ene trenutno vse

([8]) Glej člen 1(9) predlagane uredbe.

([9]) Člen 19(5) uredbe o CDD določa posebno obravnavo takih interoperabilnih povezav.

nacionalne centralne banke držav članic omogočajo dostop do poravnave v centralnobančnem denarju tujim centralnim depotnim družbam iz Unije in njihovim udeležencem. Poravnavo v centralnobančnem denarju za valute zunaj Unije pa je morda težko doseči.

4.4 Čeprav je cilj sprememb iz predlagane uredbe olajšati poravnavo v tujih valutah ([10]), pa bančnim centralnim depotnim družbam omogočajo tudi, da centralnim depotnim družbam uporabnicam brez omejitev ponujajo vse pomožne bančne storitve. Storitve, ki jih bančne centralne depotne družbe ponujajo centralnim depotnim družbam uporabnicam, bi morali omejiti na tiste, ki se opravljajo zaradi poravnave v tujih valutah. S takšno omejitvijo bi bančnim centralnim depotnim družbam preprečili opravljanje številnih različnih dejavnosti in prevzemanje čezmernih tveganj. Poleg tega bi taka omejitev centralne depotne družbe uporabnice odvrnila od povpraševanja po storitvah bančnih centralnih depotnih družb, kadar bi bila za valute EU na voljo tudi denarna poravnava v centralnobančnem denarju.

4.5 Če bi centralne depotne družbe opravljale pomožne bančne storitve za centralne depotne družbe uporabnice, bi to povzročilo dodatno izpostavljenost. Natančneje, storitve bančne centralne depotne družbe, ki bi jih ta lahko opravljala za centralne depotne družbe uporabnice, bi ustvarile finančna tveganja za centralne depotne družbe (npr. naložbeno, kreditno in/ali likvidnostno tveganje) ([11]). Obseg teh tveganj je odvisen od obsega storitev, ki bi jih uporabljale centralne depotne družbe uporabnice, in vrednosti dejavnosti takih centralnih depotnih družb na računih pri bančnih centralnih depotnih družbah. Poleg tega bi lahko koncentracija poravnave v tujih valutah v zgolj eni ali dveh bančnih centralnih depotnih družbah v Uniji povzročila tveganje širjenja škodljivih vplivov. Bonitetne zahteve iz uredbe o CDD vzpostavljajo zanesljiv bonitetni okvir in obravnavajo tveganja v zvezi s pomožnimi bančnimi storitvami. Vendar se lahko vzpostavitev ukrepov za obvladovanje tveganj, kadar bančna centralna depotna družba opravlja storitve za centralne depotne družbe uporabnice, izkaže za zapleteno, če ta bančna centralna depotna družba neposredno ne nadzoruje udeležencev centralne depotne družbe uporabnice ter dejavnosti, ki je vir teh tveganj, in sprememb teh tveganj. Zato bi zakonodajalec Unije morda moral razmisliti o uvedbi zahteve, da bi morale bančne centralne depotne družbe razviti okvir, v katerem bi bilo podrobneje pojasnjeno, kako je mogoče omejiti tveganja, ki izhajajo iz dejavnosti centralnih depotnih družb uporabnic. ECB nasploh podpira uravnotežen pristop, katerega cilj je zagotoviti, da bo morebitna razširitev te dejavnosti s strani bančnih centralnih depotnih družb (in s tem tudi povečane izpostavljenosti tveganju ter tveganja koncentracije in morebitnega širjenja škodljivih vplivov zaradi te širitve) sorazmerna z želenim ciljem, da se centralnim depotnim družbam uporabnicam olajša poravnava v tujih valutah, in ne bo ogrožala finančne trdnosti bančnih centralnih depotnih družb.

4.6 V skladu s predlagano uredbo bi lahko bančne centralne depotne družbe opravljale storitve denarnega kliringa in poravnave ne le za svoje udeležence, temveč tudi za udeležence centralnih depotnih družb uporabnic. To bi lahko povzročilo potencialna navzkrižja interesov, če bi bančna centralna depotna družba sprejemala odločitve ali določala politike, s katerimi bi ugodneje obravnavala svoje udeležence ali centralne depotne družbe iz iste skupine. To bi lahko bilo zlasti pomembno v kriznih razmerah, na primer ob nepredvidenih likvidnostnih primanjkljajih ali nekritih kreditnih izgubah. Zato bi moral regulativni okvir vključevati zahtevo, da morajo imeti centralne depotne družbe vzpostavljena jasna pravila in postopke za obravnavanje morebitnih navzkrižij interesov in zmanjšanje tveganja diskriminatorne obravnave centralnih depotnih družb uporabnic in njihovih udeležencev.

4.7 Če bi bančne centralne depotne družbe opravljale pomožne bančne storitve za centralne depotne družbe uporabnice, bi to vplivalo na profil tveganja teh bančnih centralnih depotnih družb ter bi lahko povzročilo dodatne stroške in zapletlo delovanje. Vse bančne centralne depotne družbe morda niso pripravljene ali sposobne povečati izpostavljenosti kreditnemu in likvidnostnemu tveganju ter razporejati sredstev tako, da bi omogočile širitev dejavnosti centralnih depotnih družb uporabnic na področju poravnave v tujih valutah. ECB razume, da je odločitev o opravljanju pomožnih bančnih storitev za centralne depotne družbe uporabnice še naprej poslovna odločitev posamezne bančne centralne depotne družbe (drugače kot vzpostavljanje povezav in odprt dostop do drugih centralnih depotnih družb, kar bi bilo treba brez nadaljnjega zagotoviti ([12])).

([10]) Glej uvodno izjavo 25 predlagane uredbe.

([11]) Na primer, vloge udeležencev centralnih depotnih družb uporabnic znotraj dneva/čez noč na računih pri bančni centralni depotni družbi je treba reinvestirati, kar povzroča izpostavljenost tveganju. Dajanje posojil čez dan bi lahko povzročilo kreditno in likvidnostno tveganje, če eden ali več udeležencev nebančnih centralnih depotnih družb zneskov ob zapadlosti ne bi povrnilo. Kreditne linije, ki jih bančna centralna depotna družba zagotavlja v več valutah, bi bile prav tako vir tržnega, kreditnega in likvidnostnega tveganja. Plačila kuponov ali odkupi vrednostnih papirjev, ki se izdajo ali vodijo prek centralne depotne družbe uporabnice, za bančno centralno depotno družbo prav tako ustvarjajo izpostavljenost tveganju čez dan ali čez noč.

([12]) Glej poglavje III, oddelek 2, uredbe o CDD glede dostopa med centralnimi depotnimi družbami.

4.8 Poleg tega bi morali zaradi spodbujanja preglednosti v zvezi s pogoji za opravljanje pomožnih bančnih storitev vsi prihodnji regulativni tehnični standardi določati zahteve po razkritju, ki bi jih morale bančne centralne depotne družbe upoštevati v zvezi z minimalnim obsegom ponujenih storitev, pa tudi pogoje za opravljanje takih storitev ter z njimi povezane stroške in tveganja. S tem bi preprečili, da bi bile centralne depotne družbe iz iste skupine, kot je bančna centralna depotna družba, ugodneje obravnavane in bi zato imele v zvezi s storitvami poravnave v tujih valutah konkurenčno prednost pred drugimi centralnimi depotnimi družbami uporabnicami.

5. *Pobot*

5.1 ECB pozdravlja, da se s predlagano uredbo uvaja zahteva, da morajo bančne centralne depotne družbe ustrezno spremljati in upravljati vsa tveganja, ki izhajajo iz dogovorov o pobotu v zvezi z denarnim delom uporabljenega modela poravnave ([13]). ECB razume, da imajo v Uniji sedež centralne depotne družbe, ki upravljajo sisteme poravnave vrednostnih papirjev, v katerih se denarna sredstva in/ali vrednostni papirji v zvezi s posli z vrednostnimi papirji poravnajo na neto osnovi. Za take centralne depotne družbe trenutno ne veljajo posebne zahteve v zvezi s tveganji, ki izhajajo iz njihovih dogovorov o pobotu.

5.2 Tveganja, povezana z dogovori o pobotu, in zahteve v zvezi s temi tveganji se odražajo v več načelih iz načel za infrastrukture finančnega trga, ki sta jih izdala Odbor za plačilne in poravnalne sisteme (CPSS) in Mednarodno združenje nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO) ([14]). Opozoriti je treba, da se zahteva iz predlagane uredbe, navedena v odstavku 5.1, uporablja samo za bančne centralne depotne družbe. Morala pa bi se uporabljati za vse centralne depotne družbe, ki upravljajo sisteme poravnave vrednostnih papirjev, ki uporabljajo dogovore o pobotu, ne glede na to, ali te centralne depotne družbe opravljajo pomožne bančne storitve ali ne. Glede na tehnično naravo dodatne zahteve, ki se v skladu s predlagano uredbo uporablja za take sisteme, bi bila lahko ta zahteva podrobneje opredeljena v regulativnih tehničnih standardih, h katerim je ECB pripravljena prispevati.

6. *Neizpolnitev obveznosti*

6.1 Koristno bi bilo razširiti področje uporabe opredelitve neizpolnjevanja obveznosti iz uredbe o CDD, ([15]) ki trenutno zajema samo uvedbo postopka zaradi insolventnosti zoper udeleženca v sistemu poravnave vrednostnih papirjev, ki ga upravlja centralna depotna družba (v nadaljnjem besedilu: udeleženec centralne depotne družbe). Opredelitev bi lahko uskladili z opredelitvijo iz načel za infrastrukture finančnega trga ([16]), ([17]), v katerih so omenjeni dogodki, ki po notranjih pravilih centralne depotne družbe pomenijo neizpolnitev obveznosti, vključno z dogodki, povezanimi z nedokončanjem prenosa sredstev v skladu s pogoji in pravili zadevnega sistema.

6.2 Ključno je, da lahko zadevna centralna depotna družba, kadar udeleženec centralne depotne družbe svojih obveznosti ob zapadlosti iz kakršnega koli razloga ne more izpolniti, nemudoma sprejme ukrepe za omejitev izgub in likvidnostnih pritiskov. Zato bi lahko zakonodajalec Unije morda razmislil o tem, da bi pojasnil, da lahko centralna depotna družba določi dodatne dogodke, ki pomenijo neizpolnjevanje obveznosti udeleženca centralne depotne družbe, kadar pravila in postopki glede upravljanja neizpolnjevanja obveznosti iz uredbe o CDD ne zadostujejo za obravnavanje pomembnih dogodkov, ki se lahko zgodijo v sistemu.

Kadar ECB priporoča, da se predlagana uredba spremeni, so konkretni predlogi sprememb besedila s pripadajočimi pojasnili navedeni v ločenem tehničnem delovnem dokumentu. Tehnični delovni dokument je dostopen v angleščini na spletišču EUR-Lex.

([13]) Glej člen 1(19)(a)(iii) predlagane uredbe.

([14]) Glej *CPSS-IOSCO Principles for financial market infrastructures* (načela CPSS-IOSCO za infrastrukture finančnega trga), dostopna na spletišču BIS na naslovu www.bis.org.

([15]) Glej člen 2(26) uredbe o CDD.

([16]) V Prilogi H k načelom za infrastrukture finančnega trga je neizpolnitev obveznosti opredeljena kot dogodek, ki je v pogodbi določen kot neizpolnitev obveznosti. Opredeljeno je, da so taki dogodki običajno povezani z nedokončanjem prenosa denarnih sredstev ali vrednostnih papirjev v skladu s pogoji in pravili zadevnega sistema.

([17]) V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v uvodni izjavi 6 uredbe o CDD poudarjen pomen zagotavljanja skladnosti med zakonodajo, ki je povezana z uredbo o CDD, in mednarodnimi standardi.

V Frankfurtu na Majni, 28. julija 2022

Predsednica ECB
Christine LAGARDE